

Výživa a jarní hnojení řepky

Doc. Ing. Jiří Matula, CSc., VÚRV, v.v.i. Praha - Ruzyně

Úvod:

Klíčovou pozici v jarním hnojení řepky má **hnojení dusíkem**, které je nezbytné k zajištění strmého vzrůstu nároků řepky na výživu dusíkem po „otevření“ jarní vegetace. Základním předpokladem efektivního využití dusíku z aplikovaných N-hnojiv je však **adekvátnost úrovně výživy řepky všemi dalšími hlavními a stopovými živinami, která by měla být zajištěna z vyrovnané zásoby živin v půdě**. Při jakékoliv disharmonii ve výživě, deficitu živiny (živin), dochází k nevyužití investice do drahých dusíkatých hnojiv. Jednostranné hnojení dusíkem bez ohledu na ostatní živiny má rovněž nepříznivý dopad na zdravotní stav porostu, rozvoj houbových chorob. Nevyužitý dusík porostem je nejen ekonomickou ztrátou pro pěstitele, ale rovněž i ekologickým hazardem.

Základem dávky dusíku je nárok řepky k zajištění uspokojivého výnosu semene. V našich podmínkách to představuje dávku 140 – 190 kg N, která by měla být aplikována nejlépe v dělených dávkách po zimním období až do doby butonizace, nejpozději do doby prvních dorostlých poutat vrcholového květenství tak, aby došlo k co nejlepšímu souladu časování dávek N-hnojiv s dynamikou nároků řepky na výživu dusíkem.

Dusík hnojiva se musí dostat migrací do aktivní sféry prokořenění řepky na daném stanovišti – pozemku. Proto je třeba zvolit patřičný předstih aplikace N-hnojení, aby tento dusík byl vůbec pro řepku k dispozici v době jeho potřeby.

Jelikož se řepka rozšiřuje i do oblastí jejího netradičního pěstování – úrodnějších a teplejších oblastí, je třeba si spíše uvědomit principy, podstatu techniky hnojení, aby se předešlo paušální transformaci tradiční hnojařské technologie řepky do jiných stanovištních podmínek, kde nemusí být opodstatněná.

Volba správné techniky jarního hnojení dusíkem (tj. dávky dusíku, doby aplikace, formy hnojiva) je hlavně závislá na:

- stavu porostu před zimou a po zimě
- půdním druhu
- vláhovém režimu půdy daného stanoviště (pozemku)
- a předpokladu průběhu povětrnosti – srážek – během následné vegetace.

Dělení dávky dusíku obecně zvyšuje efektivnost využití N-hnojiva za podmínek, když zajistí:

- fyziologicky vhodnou koncentraci minerálních forem dusíku v aktivní zóně kořenů (nepřekročí fyziologický strop, zvláště u amoniakálního dusíku – nevyvolá stres);
- omezí možnost ztrát minerálních forem dusíku z půdy, zvláště vyplavením nitrátů;
- minimalizuje dobu neproduktivního kontaktu N-hnojiva s půdou.

